

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/82/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513206917
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8513206917.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Daniely Babinovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpeného Fridrich Palko, s.r.o. so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanej Slovenskej republike - Ministerstvu spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 10.02.2014 č.k. 2C/141/2013- 75 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa prihliadol na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovanej a dospel k záveru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody v tomto prípade nie je premlčané. V tejto súvislosti zdôraznil, že návrh na zmenu exekútora v exekučnom konaní 3Er 735/2006 bol doručený až po 23.04.2009 a to dňa 15.10.2009, preto právo žalobcu premlčané nie je. V ďalšom súd prvého stupňa poukazuje na to, že podľa žalobcu k nesprávnemu úradnému postupu malo dôjsť pri existencii priesťahov v konaní. Poukázal na § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení neskorších predpisov. Nemožno všeobecne rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Zdôraznil, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony, v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné priesťahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup. Žalobca ďalej neunesol dôkazné bremeno, ktorým sa rozumie zodpovednosť žalobcu za výsledok konania, ani pri preukázaní vzniku škody. Nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy a nepreukázal výšku uplatnenej náhrady škody. Súd prvého stupňa nevidel dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu SR o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné priesťahy v súdnom konaní. Napokon nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. So zreteľom na tieto dôvody žalobu ako nedôvodnú zamietol a o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namieťa skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou

právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd prvého stupňa vytvára konštrukciu, podľa ktorej je nárok žalobcu na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy anulovaný značnou nedôveryhodnosťou údajov. Súd nemôže založiť odôvodnenie o zániku nároku na náhradu škody na nedôveryhodnosti údajov. Platné právo nepozná zánik právneho nároku takýmto spôsobom. Žalobca nemal k dispozícii exekučný spis a tak mohol niektoré skutočnosti len usudzovať, a to podľa sekundárnych prejavov, ktoré mali v realite. Preto aj ako dôkaz označil príslušný exekučný spis. To žiadal už pri predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody pred Ministerstvom spravodlivosti SR. Súd nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu stranu tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodol o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Súdu ďalej podľa žalobcu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. nárast ekonomickej trestnej činnosti, rozsah nevybavenej súdnej agendy a podobne. Súd ani štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie. Nedostatok takýchto opatrení nemôže byť dávaný za vinu žalobcovi a to vo forme tej, že on nepresadzoval vydanie poverenia zákonnými možnosťami. Je to predovšetkým štát, ktorý musí plniť svoj pozitívny záväzok vo vzťahu k právu na prerokovanie veci v primeranej lehote. Žalobca takýto záväzok nemá. Nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad to, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústredenej činnosti súdov, kedy súdy vyhodnocovali aj také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

Podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa článku 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy, alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona pri výkone verejnej moci

- a/ nezákonným rozhodnutím,
- b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení, alebo rozhodnutím o väzbe alebo
- d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

- 1/ škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
- 2/ škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
- 3/ škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánov verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánov verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 86 písm. a/ a d/ Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu Vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa článku 119 písm. b/ Ústavy Slovenskej republiky.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadrzaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a § 11.

Podľa § 16 ods. 4 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 citovaného zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 citovaného zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia, ktorým bolo zmenené alebo zrušené právoplatné rozhodnutie.

Podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Je predovšetkým potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa sa správne vyporiadal s námietkou premlčania, ktorú v konaní uplatnila žalovaná. Z obsahu spisu je zrejmé, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nárokov uplatňovaných v tomto konaní bola podaná u žalovanej 23.04.2012 a v závislosti od toho by nároky, ktoré eventuálne vznikli žalobcovi v lehote 3 rokov pred touto žiadosťou o predbežné

perokovanie, mohli byť premlčané, to znamená, že by malo ísť o nároky vzniknuté pred 23.04.2009. Súd prvého stupňa v tomto smere však správne zistil, že v konaní Okresného súdu Vranov n/Topľou sp. zn. 3Er 735/2006 malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu doručením návrhu na zmenu súdneho exekútora až po dni 23.04.2009 a to konkrétne dňa 15.10.2009. So zreteľom na túto situáciu je námietka premlčania uplatnená zo strany žalovanej nedôvodná.

Je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu spočívajúcou v tom, že aplikácia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorý podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia, pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 bol zavedený do tohto právneho predpisu novelou vykonanou zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 01.01.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zákonom č. 514/2003 Z.z. a to tie, ktoré vznikli od 01.01.2013.

To však neznamená, že by súd prvého stupňa nemohol ako príklad uviesť právne významné okolnosti uvedené v tomto ustanovení v kontexte skúmania, ktoré musí súd vykonať, aj keď sa pri posudzovaní otázky nesprávneho úradného postupu (vrátane prieťahov v konaní) pohybuje v právnom rámci danom ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré bolo účinné v čase, keď mal vzniknúť zodpovednostný právny vzťah medzi účastníkmi tohto konania v preskúmvanom exekučnom konaní.

Je potrebné zdôrazniť, že vo veci nedošlo k sťažnostiam na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti, alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, ktorý by prieťahy v konaní konštatoval.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 8 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 30 dní na rozhodnutie exekučného súdu o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. Súd prvého stupňa však v tejto súvislosti správne uvádza, že v tejto lehote je potrebné vykonať celý rad ďalších procesných úkonov za tým účelom, aby skutočne došlo k naplneniu a realizácii procesného práva oprávneného, ktorý má právo požadovať zmenu súdneho exekútora.

V tejto súvislosti je potrebné zabezpečiť exekučný spis od pôvodného exekútora, zaoberať sa trovami pôvodného exekútora a rozhodnúť o nich v podobe ustálenia ich konkrétnej výšky, tak ako tieto vznikli a až následne možno prikočiť k samotnému rozhodnutiu o zmene exekútora, pričom bez vykonania uvádzaných prípravných procesných úkonov, rozhodnutie o zmene exekútora nie je možné.

Je potrebné súhlasiť aj so závermi súdu prvého stupňa v tom zmysle, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil súdu relevantné dôkazy dokumentujúcu skutočnú výšku tejto škody. Žalobca tiež nepreukázal dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, alebo k insolvencii povinného, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Je tiež správny názor súdu prvého stupňa, že nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventuálnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy. Stav právnej neistoty, o ktorom hovorí žalobca v odvolaní, taktiež v konaní preukázaný nebol.

S poukazom na tieto dôvody odvolací súd rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.